

M.A. (2022) (SEM/CR) CBCS Part-II Semester-III Examination: Oct/Nov.-2023
Economics (Optional) Paper-XXVI

ECOO26: Economics of Transport and Communication

Day and Date: Wednesday, 13/12/2023

Total Marks: 60

Time: 11.00 AM To 1.00 PM

Instructions:

1. All Questions are Compulsory.
2. All Questions carry equal marks.
3. Figures to the right indicate full marks

Q.1. Choose the Correct alternatives from the following.

15

- 1 Railway Board has been established in -----
A) 1901 B) 1905 C) 1915 D) 1925
- 2 In India..... government was started the rail transport.
A) Hindustan B) Bharat C) British D) None of these
- 3 Principle of differentiation rate related to -----.
A) Road transport B) Rail transport C) Water transport D) None of above
- 4 Metro train divided mainly in----- parts.
A) 3 B) 4 C) 2 D) 5
- 5 Railway rating is divided into ----- types.
A) 2 B) 3 C) 4 D) None of above
- 6 When Indian airlines Corporation was established?
A) 1991 B) 1995 C) 1951 D) 1958
- 7 India have total international airports.
A) 25 B) 27 C) 20 D) 30
- 8 Sagarmala project related to -----.
A) Port B) Airport C) Bus stand D) Railway station
- 9 Uddan plan started in -----.
A) 2015 B) 2018 C) 2016 D) 2009
- 10 Air transport corporation act passed on -----.
A) 1953 B) 1972 C) 1950 D) 1986
- 11 India's largest news paper agency is-----
A) Economic Times B) Daily Sakal C) Press Trust of India D) All of the above
- 12 ----- is the mean of business communication.
A) Market survey B) Transport C) Money D) None of the above
- 13 Communication activities can help to----- development.
A) Social B) Economic C) Cultural D) All of these

- 14 ----- provides telecom services to Mumbai and Delhi.
A) BSNL B) VSNL C) MTNL D) NSP
- 15 Most of magazines and newspapers in India are printed in ----- language.
A) Marathi B) Hindi C) English D) Gujarati

Q.2. Write short Notes (Three out of Four) .

15

- 1 Functions of Railway Board
- 2 Importance of Rail Transport
- 3 Inland Water Transport
- 4 Communication policy

Q.3. Write short Answers (Three out of Four) .

15

- 1 Describe the problems of Rail Transport.
- 2 Write a note on major ports in India.
- 3 State the importance of Communication.
- 4 Describe the role of Media in Economic Development.

Q.4. . Answer the following question on broad. (One out of two).

15

- 1 Explain in detail 'Law of Returns and Railway Transport'.
- 2 Discuss the nature and Progress of Air Transport.

मराठी रूपांतर

सूचना: :

1. सर्व प्रश्न सोडविणे अनिवार्य आहे.
2. सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.
3. उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

Q.1. खाली दिलेल्या पर्यायांपैकी योग्य पर्याय निवडा.

१५

- 1 रेल्वे बोर्डाची स्थापना ----- मध्ये करण्यात आली.
अ) १९०१ ब) १९०५ क) १९१५ ड) १९२५
- 2 ----- सरकारने भारतात रेल्वे वाहतुकीची सुरुवात केली.
अ) हिंदुस्थान ब) भारत क) ब्रिटीश ड) यापैकी नाही.
- 3 भेदात्मक दराचे तत्व----- निगडित आहे.
अ) रेल्वे वाहतूक ब) रस्ते वाहतूक क) जलवाहतूक ड) वरीलपैकी नाही.
- 4 मेट्रो ट्रेन मध्ये मुख्यत्वे -----भाग असतात.
अ) ३ ब) ४ क) २ ड) ५
- 5 रेल्वेची दर आकारणी -----प्रकारे केली जाते.
अ) २ ब) ३ क) ४ ड) यापैकी नाही.
- 6 भारतीय विमानतळ अधिकारी मंडळ कधी स्थापन झाले.
अ) १९९१ ब) १९९५ क) १९५१ ड) १९५८
- 7 भारतात एकूण आंतरराष्ट्रीय विमानतळे आहेत.
अ) २५ ब) २७ क) २० ड) ३०

- 8 सागरमाला प्रकल्प -----संबंधित आहे.
अ) बंदर ब) विमानतळ क) बस स्टँड ड) रेल्वे स्टेशन
- 9 उड्डाण योजना ----- साली सुरू झाली.
अ) २०१५ ब) २०१८ क) २०१६ ड) २००९
- 10 -----मध्ये हवाई वाहतूक महामंडळ कायदा पास करण्यात आला.
अ) १९५३ ब) १९७२ क) १९५० ड) १९८६
- 11 भारतातील सर्वात मोठी वृत्तपत्र एजन्सी ----- ही आहे.
अ) इकॉनॉमिक टाइम्स ब) दैनिक सकाळ क) प्रेस ट्रस्ट ऑफ इंडिया ड) वरील सर्व
- 12 ----- हे व्यवसायिक दळणवळणाचे साधन आहे.
अ) बाजार सर्वेक्षण ब) वाहतूक क) पैसा ड) वरीलपैकी नाही
- 13 दळणवळण उपक्रम ----- विकासात मदत करू शकतो.
अ) सामाजिक ब) आर्थिक क) सांस्कृतिक ड) वरील सर्व
- 14 मुंबई व दिल्ली शहरांना टेलिकॉम सेवा ----- पुरविते.
अ) BSNL ब) VSNL क) MTNL ड) NSP
- 15 भारतात सर्वाधिक नियतकालिके व वृत्तपत्रे ----- भाषेत छापली जातात.
अ) मराठी ब) हिंदी क) इंग्रजी ड) गुजराती

Q.2. टीपा लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन).

१५

- 1 रेल्वे बोर्डाची कार्ये
- 2 रेल्वे वाहतुकीचे महत्त्व
- 3 अंतर्गत जलवाहतूक
- 4 दळणवळणाचे धोरण

Q.3. थोडक्यात उत्तरे लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन) .

१५

- 1 रेल्वे वाहतुकीच्या समस्या सांगा.
- 2 भारतातील प्रमुख बंदरांवर टिप्पण लिहा.
- 3 संवादाचे महत्त्व विशद करा.
- 4 आर्थिक विकासातील माध्यमांची भूमिका स्पष्ट करा.

Q.4. सविस्तर उत्तर लिहा. (दोन पैकी एक) .

१५

- 1 'प्रमाण फलाचा सिद्धांत आणि रेल्वे वाहतूक' सविस्तर स्पष्ट करा.
- 2 हवाई वाहतुकीचे स्वरूप आणि प्रगती याची चर्चा करा.

Model Answer Paper

M.A. (2022) (SEM/CR) CBCS Part-II Semester-III Examination: Oct/Nov.-2023

Economics (Optional) Paper-XXVI

ECOO26: Economics of Transport and Communication

Day and Date: Wednesday, 13/12/2023

Total Marks: 60

Time: 11.00 AM To 1.00 PM

Q.1. खाली दिलेल्या पर्यायांपैकी योग्य पर्याय निवडा.

१५

- 1 रेल्वे बोर्डाची स्थापना ----- मध्ये करण्यात आली.
अ) १९०१ ब) १९०५ क) १९१५ ड) १९२५
- Option 2
2 सरकारने भारतात रेल्वे वाहतुकीची सुरूवात केली.
अ) हिंदुस्थान ब) भारत क) ब्रिटीश ड) यापैकी नाही.
- Option 3
3 भेदात्मक दराचे तत्व----- निगडित आहे.
अ) रेल्वे वाहतूक ब) रस्ते वाहतूक क) जलवाहतूक ड) वरीलपैकी नाही.
- Option 1
4 मेट्रो ट्रेन मध्ये मुख्यत्वे -----भाग असतात.
अ) ३ ब) ४ क) २ ड) ५
- Option 3
5 रेल्वेची दर आकारणी -----प्रकारे केली जाते.
अ) २ ब) ३ क) ४ ड) यापैकी नाही.
- Option 2
6 भारतीय विमानतळ अधिकारी मंडळ कधी स्थापन झाले.
अ) १९९१ ब) १९९५ क) १९५१ ड) १९५८
- Option 2
7 भारतात एकूण आंतरराष्ट्रीय विमानतळे आहेत.
अ) २५ ब) २७ क) २० ड) ३०
- Option 2
8 सागरमाला प्रकल्प -----संबंधित आहे.
अ) बंदर ब) विमानतळ क) बस स्टँड ड) रेल्वे स्टेशन
- Option 1
9 उड्डाण योजना ----- साली सुरू झाली.
अ) २०१५ ब) २०१८ क) २०१६ ड) २००९
- Option 3
10 -----मध्ये हवाई वाहतूक महामंडळ कायदा पास करण्यात आला.
अ) १९५३ ब) १९७२ क) १९५० ड) १९८६
- Option 1
11 भारतातील सर्वात मोठी वृत्तपत्र एजन्सी ----- ही आहे.
अ) इकॉनॉमिक टाइम्स ब) दैनिक सकाळ क) प्रेस ट्रस्ट ऑफ इंडिया ड) वरील सर्व
- Option 3
12 ----- हे व्यवसायिक दळणवळणाचे साधन आहे.
अ) बाजार सर्वेक्षण ब) वाहतूक क) पैसा ड) वरीलपैकी नाही
- Option 1
13 दळणवळण उपक्रम ----- विकासात मदत करू शकतो.
अ) सामाजिक ब) आर्थिक क) सांस्कृतिक ड) वरील सर्व
- Option 4
14 मुंबई व दिल्ली शहरांना टेलिकॉम सेवा ----- पुरविते.
अ) BSNL ब) VSNL क) MTNL ड) NSP
- Option 3

15 भारतात सर्वाधिक नियतकालिके व वृत्तपत्रे ----- भाषेत छापली जातात.

अ) मराठी ब) हिंदी क) इंग्रजी ड) गुजराती

Option 2

Q.2. टीपा लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन).

१५

1 रेल्वे बोर्डाची कार्ये

Ans:

2 रेल्वे वाहतुकीचे महत्त्व

Ans:

3 अंतर्गत जलवाहतूक

Ans:

4 दळणवळणाचे धोरण

Ans:

Q.3. थोडक्यात उत्तरे लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन) .

१५

1 रेल्वे वाहतुकीच्या समस्या सांगा.

Ans:

2 भारतातील प्रमुख बंदरांवर टिप्पण लिहा.

Ans:

3 संवादाचे महत्त्व विशद करा.

Ans:

4 आर्थिक विकासातील माध्यमांची भूमिका स्पष्ट करा.

Ans:

Q.4. सविस्तर उत्तर लिहा. (दोन पैकी एक) .

१५

1 'प्रमाण फलाचा सिद्धांत आणि रेल्वे वाहतूक' सविस्तर स्पष्ट करा.

Ans:

2 हवाई वाहतुकीचे स्वरूप आणि प्रगती याची चर्चा करा.

Ans:
